

ΒΑΣΙΛΗΣ Ι. ΦΙΛΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

ΤΟΜΟΣ Α΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	11
----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΤΑΞΗ Ή ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ: ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	15
I. Αύγουστος Κοντ και Σαιν-Σιμόν	15
II. Εμίλ Ντυρκέμ.....	18
III. Ο αμερικανικός λειτουργισμός: Τάλκοτ Πάρσονς και Ρόμπερτ Μέρτον.....	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΣΤΡΟΥΚΤΟΥΡΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΔΟΜΙΚΗ) ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	28
I. Οι κοινοί άξονες της στρουκτουραλιστικής θεωρίας.....	28
II. Ο ανθρωπολογισμός και γλωσσολογικός στρουκτουραλισμός.....	31
III. Althusser και ο μαρξολογικός στρουκτουραλισμός	33
α. Ιδεολογία και επιστήμη	34
β. Ο αντι-εμπειρισμός του Althusser	36
γ. Ο αντι-ιστορισμός του Althusser	39
δ. Ο αντι-ουμανισμός του Althusser	43
IV. Οι δύο Μαρξ κατά Althusser.....	46
V. Το αναλυτικό πλαίσιο του Μάρξ.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΥΠΑΡΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ	51
I. Υπαρξισμός και Μαρξισμός: Η προσέγγιση του Σαρτρ.....	52
II. 'Ατομο – Κοινωνία και το πρόβλημα της ελευθερίας στον Μαρξ.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΣΤΗ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	59
---	----

I.	Η διαλεκτική αντίληψη.....	59
II.	Η έννοια της ολότητας	62
III.	Η συμβολή του Α. Gramsci στη μαρξιστική σκέψη.....	65
	α. «Κοινωνία των πολιτών» και «πολιτική κοινωνία» στον Γκράμσι	65
	β. Το «ιστορικό μπλοκ» στον Γκράμσι	69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

	Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗΣ ΜΑΡΞ-ΚΕΪΝΣ.....	77
I.	Ο Μαρξ για την κρίση του καπιταλισμού	77
II.	Η κεϋνσιανή θεραπευτική.....	83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

	Ο ΚΑΡΛ ΠΟΠΠΕΡ ΚΑΙ Η «ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ».....	91
I.	Η έννοια της ουσίας (essence) και η ποππεριανή αντιπαράθεση.....	92
II.	Η ποππεριανή προσέγγιση του ιστορισμού	95
III.	Ο αντι-κοινωνιολογισμός του Πόππερ.....	99
IV.	Ο κοινωνικός σχεδιασμός («κοινωνική μηχανική») στον Πόππερ.....	101
V.	Η εκδοχή του Πόππερ για τον Μαρξ.....	106

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

	Ο DANIEL BELL ΚΑΙ ΤΟ «ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ»	112
I.	Η ιδεολογία στο πλαίσιο της ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης.....	112
II.	Ο ορισμός της ιδεολογίας από τον D.Bell.....	114
III.	Η κριτική των απόψεων του D. Bell	118

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

	ΟΙ ΦΑΣΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ.....	127
I.	Τα γενικά ιστορικο-πολιτικά και οικονομικά δεδομένα	127
II.	Η κοινωνική και οργανωτική βάση του φασισμού.....	135
III.	Οι ιδεολογικές βάσεις του φασιστικού κινήματος	138
IV.	Η ιστορία ως προϊόν αυθαίρετης βούλησης	143
V.	Η άρχουσα τάξη και ο φασισμός	145
VI.	Στοιχεία διαφοροποίησης στην πορεία του γερμανικού και του ιταλικού φασισμού	148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΝΑΤΟ

Η ΣΤΑΛΙΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	153
I. Τα δεδομένα του προβλήματος	153
II. Η άνοδος του Στάλιν και η ενδοκομματική αναμέτρηση.....	158
III. Η αποτίμηση του Σταλινισμού.....	165